

Posudek vedoucího diplomové práce

Název práce: *Problémy demokratizačních procesů v arabském světě* (Ústav politologie, FF UK, stran 70)

Autor: Adéla Škorpilová

Autor posudku: Radek Buben (ÚPOL UK FF)

Práce A. Škorpilové je pokusem o rozbor problematiky ustavení demokratických režimů (jimiž se patrně myslí konsolidované demokracie liberální či alespoň tzv. elektorální demokracie) v arabském světě, přičemž tato obecná matérie má být konkrétně demonstrována na egyptském případě. Studie je rozčleněna na tři části, z nichž první se věnuje obecnému problému státu a státnosti na Blízkém východě, zbylé dvě pak konkrétně egyptské problematice.

Bohužel, autorka nám prakticky nikde nepřiblíží alespoň základní definici demokracie, tak jak je v komparativní politologii používána, především při studiu nezápádních oblastí. V textu nám tak zcela absentují ti autoři, kteří se problematice demokracií v rozvojovém světě věnují (Diamond, Schmitter, Carothers, Schedler...). Stejně tak je tomu při debatě, v níž se autorka dotýká (letmo) základních otázek tranzitologie. Krom jejího pra- zakladatele Rustowa, jehož, a to je třeba uznat, používá výborně, nenajdeme v textu odkaz na žádného politologa se specializací na blízkovýchodní politiku. To je zarážející. Nemluvě o tom, že v práci zcela chybí takoví autoři jako Terry Karlová či Alfred Stepan, kteří se v nedávných letech začali věnovat problematice arabských rentiérských států (Karlová) či otázce vztahu islámu a demokracie (Stepan). Chybí jakákoli typologie autoritářských či hybridních režimů atd.

Části věnované Egyptu jsou pak postaveny na znalosti pár knih (skoro doslova a do písmene) a chybí akademické články. Naopak, autorka si prostudovala nedávné egyptské debaty a aktuální dění, čímž úroveň práce o dost pozvedla. Její analýza politické situace v Egyptě je zjevně zasvěcená, ačkoli k akademickému dílku má celkem daleko. A kdyby autorka sáhla po politologických pracích ušetřila by si objevování řady dnes již skoro paradigmatických tezí. Třeba, že „přijetí formálního demokratického rámce nutně neznamená

změnu základních rysů autoritářské vlády“ (s.66). Rozdílnými odstíny a fungováním tzv. hybridních režimů se totiž současná politologie intenzivně zabývá a Egypt je prakticky všude zmiňovaným případem.

Byť v pozici vedoucího práce, neměl jsem možnost vznik tohoto textu prakticky ovlivnit. Naštěstí, zasvěcená analýza současné egyptské politické scény zvyšuje úroveň studie a ukazuje, že autorka je schopna vlastní analýzy té které konkrétní politické situace. Z tohoto důvodu doporučuji diplomovou práci A. Škorpilové k obhajobě a navrhuji hodnocení **dobře**.

Radek Buben